

УДК 373.5.014.6

DOI <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2022.29.264348>

СНІЖАНА РЕЗНІК

ORCID: 0000-0002-8995-418X

Комунальний заклад «Вінницький ліцей № 26»

САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВИТИ

Із метою забезпечення надання якісних освітніх послуг в закладі загальної середньої освіти необхідно систематично визначати позитивні і негативні чинники, які впливають на функціонування закладу, проводити комплексне вивчення – самооцінювання освітньої діяльності. Саме систематичне відстеження результатів і їх корегування сприяють ефективному стратегічному розвитку закладу освіти та побудові внутрішньої системи якості освіти. В статті проаналізовано алгоритм проведення самооцінювання освітньої діяльності, які заклади загальної середньої освіти проводили 1 раз на 10 років перед проходженням атестації закладу освіти, не залучаючи до його проведення всіх учасників освітнього процесу, суб'єктивно оцінюючи управлінські процеси і демонструючи виключно формальне ставлення до його проведення. На сучасному етапі заклади загальної середньої освіти зобов'язані створити і забезпечити функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, яка передбачає проведення щорічного самооцінювання освітньої діяльності, проте технології та інструментарій внутрішнього моніторингу відсутній. Враховуючи, що кожен заклад загальної середньої освіти має розробити власний алгоритм оцінювання всіх процесів освітньої діяльності, представлено орієнтовний перелік заходів внутрішнього моніторингу та інструментарій, а саме факторно-критеріальну модель, за допомогою яких об'єктивно можна оцінити освітню діяльність закладу освіти. Результати самооцінювання - дієвий інструмент, щоб перевірити правильність заданого курсу розвитку закладу загальної середньої освіти та внести корективи в стратегію розвитку закладу заради підвищення рівня якості надання освітніх послуг.

***Ключові слова:** внутрішній аудит, самооцінювання, моніторинг, забезпечення якості освіти, внутрішня система забезпечення якості освіти, рівень освітньої діяльності, факторно-критеріальна модель, стратегія розвитку закладу*

Актуальність проблеми. Сучасне суспільство вимагає якісних послуг в усіх сферах. Особливо прискіпливі вимоги до освітніх послуг, які надаються в закладах освіти, так як існує величезна потреба в забезпеченні конкурентоспроможними випускниками ринка праці.

Питання якості освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти вивчалось і продовжує досліджуватися вже багато десятиліть, проте і до сьогоднішніх днів не розроблено ефективний механізм оцінювання освітньої діяльності, технології проведення оцінювання та інструментарію кількісного вимірювання такої діяльності.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Проблема оцінювання освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти висвітлена у працях дослідників України й зарубіжжя: Н. Бібік, І. Булах, Л. Гриневич, І. Іванюк, Г. Єльнікова, О. Ляшенка, Т. Лукіної, М. Паттон, М. Парлетт, Д. Райс, О. Савченко, М. Ськрівен, Е.Торндайк, Д. Хемілтон та ін.

Зазначені та інші вчені підкреслюють, що питання оцінювання усіх процесів освітньої діяльності закладів освіти є пріоритетним для реформування галузі «Освіта».

Мета статті: проаналізувати досвід проведення самооцінювання освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти та ознайомити із сучасним алгоритмом проведення щорічного самооцінювання освітньої діяльності закладу та інструментарієм його проведення.

Викладання основного матеріалу. До прийняття Закону України «Про освіту» (05.09.2017 року), представники департаменту освіти із залученням фахових експертів проводили атестаційну експертизу закладів загальної середньої освіти 1 раз на 10 років з метою визначення відповідності освітніх послуг державним стандартам. Перед проходженням атестаційної експертизи заклад освіти готував самоаналіз відповідно до всіх питань робочої програми проведення експертизи, які охоплювали наступні напрямки діяльності закладу:

1. Відповідність документації, у тому числі фінансової, вимогам законодавства.
2. Створення умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі дітей з ООП.
3. Забезпечення якості загальної середньої освіти (порівняльний аналіз результатів зовнішнього та внутрішнього моніторингу результатів навчальних досягнень учнів (вихованців); порівняння

результатів незалежного оцінювання випускників 11-х класів із результатами їх навчальних досягнень (за 3 останні роки) (для загальноосвітніх навчальних закладів).

4. Дієвість внутрішнього моніторингу навчальних досягнень (розвитку) учнів.
5. Організація роботи щодо професійного розвитку педагогічних працівників
6. Наявність бібліотеки та/або використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчально-виховному процесі.
7. Загальний стан території, будівель та приміщень навчального закладу.
8. Створення безпечних умов для учасників навчально-виховного процесу.
9. Забезпечення соціально-психологічного супроводу учнів (вихованців).
10. Створення умов для задоволення потреб учнів (вихованців) у різних формах позаурочної навчально-виховної роботи (для загальноосвітніх навчальних закладів).
11. Забезпечення якості управлінської діяльності (наявність (дієвість) внутрішнього контролю за організацією навчально-виховного процесу; стан усунення порушень вимог законодавства і недоліків у роботі, виявлених під час попередніх заходів контролю; відкритість і публічність у діяльності навчального закладу).
12. Роль навчального закладу у житті територіальної громади та його суспільна оцінка батьківською громадськістю, громадськими об'єднаннями.

З кожного питання члени адміністрації проводили своєрідне самооцінювання, визначаючи рівні діяльності.

Один із закладів загальної середньої освіти проходив атестаційну експертизу в 2016 році та надав для ознайомлення даний самоаналіз, який є масштабним описовим документом діяльності закладу, що ґрунтується на констатації фактів, описі без залучення різних методів отримання інформації. До проведення даного самоаналізу не долучалися педагогічні працівники, учні та батьки.

Щорічно члени адміністрації закладу освіти наприкінці кожного навчального року готували підсумкові накази щодо основних напрямків роботи, за які вони відповідають відповідно до наказу «Про розподіл функціональних обов'язків».

Проте, вивчаючи дані підсумкові накази, можна зробити висновки, що частина з них підготовлена без якісного аналізу з формальними та типовими висновками та рекомендаціями, які щорічно повторюються.

Взявши за приклад наказ щодо результатів навчальних досягнень здобувачів освіти за певний навчальний рік, пріоритетний критерій в оцінюванні освітньої діяльності закладу освіти та в наданні якісних освітніх послуг, прослідковується тенденція не проведення аналізу отриманих результатів навчальних досягнень з метою покращення освітнього процесу, а просте вираховування показників якості освіти (Якість = кількість учнів, які отримали 7-12 балів / на загальну кількість учнів в класі * 100%) та згідно з розрахунками визначення рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти кожного класу з усіх навчальних предметів за наступною шкалою: низький рівень – 0%-24%; середній – 25%-49%; достатній – 50%-74%; високий – 75%-100%. Відповідно до отриманих рівнів формується список педагогічних працівників, учні яких показали низький та середній рівень навчальних досягнень, визнаючи стан їх викладацької діяльності незадовільним. Парадоксальні речі виявлялися під час аналізу таких наказів: один і той ж педагогічний працівник мав класи з низьким і високим рівнем навчальних досягнень здобувачів освіти, члени адміністрації визнавали його роботу успішною в одних класах, а в інших – незадовільною, не проаналізувавши навчальні досягнення здобувачів освіти певного класу за минулі хоча б 3 роки з метою констатації прогресивного чи регресивного руху в площині здобуття знань і навичок.

Така сама ситуація була щодо аналізу результатів ЗНО, моніторингових досліджень та вивчення предметів в 5-ти річному циклі. Так звані «аналітичні матеріали» (за кожний навчальний рік наказ щодо результатів навчальних досягнень здобувачів освіти нараховує більше 200 сторінок), зберігаючись в заступника директора з навчально-виховної роботи, не несли зовсім ніякої корисної інформації, не впливали на покращення процесу надання якісних освітніх послуг, організації освітнього процесу, не містили раціональних висновків і пропозицій, характеризувалися виключно формальним виконанням своїх посадових обов'язків.

Проте, сьогодення та зміни в освіті вимагають відповідати викликам і створювати умови для розвитку закладу освіти та надання якісних освітніх послуг.

Розділ «Забезпечення якості освіти» Закону України «Про освіту» регламентує створення системи забезпечення якості освіти на всіх її рівнях з метою гарантування якості освіти, формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою, постійне та послідовне підвищення якості освіти, допомога закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у

підвищенні якості освіти. Прийняття даного Закону зобов'язало заклади освіти розробити внутрішню систему забезпечення якості освіти, з врахуванням якої має організовуватися освітній процес.

Система освітньої діяльності закладу освіти є динамічною, тому тільки постійний моніторинг може забезпечити її вдосконалення. Необхідно також зауважити, що діяльність із розбудови внутрішньої системи забезпечення якості має розпочинатися із визначення компонентів, за якими здійснюватиметься процес безперервного вдосконалення якості освітньої діяльності, критеріїв та індикаторів для їх оцінювання.

Для того, щоб зрозуміти місце процесу оцінювання (самооцінювання) у внутрішній системі забезпечення якості освіти, варто зазначити, що оцінювання (самооцінювання) є одним із кроків у розбудові та удосконаленні внутрішньої системи забезпечення якості освіти (див. рисунок 1.1).

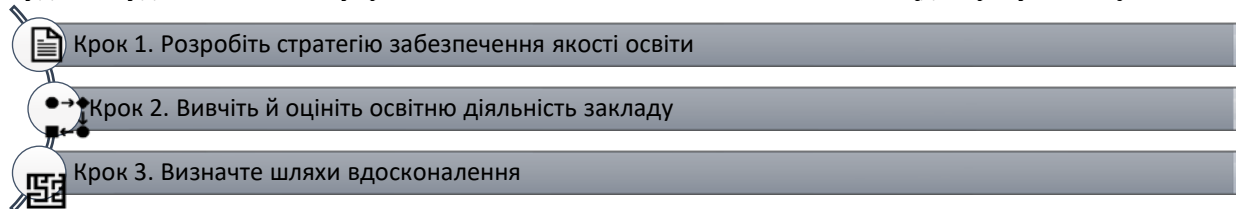

Рисунок 1.1 – Місце процесу оцінювання (самооцінювання) у внутрішній системі забезпечення якості освіти

Самооцінювання закладів освіти має на меті використання системного і комплексного підходів до аналізу своєї діяльності, а не звіт про неї. Цей процес спрямований на встановлення відповідності між діяльністю закладу освіти та результатами, визначення прогалин і перегляд пріоритетів з метою планування подальшого розвитку.

Педагогічна рада визначає механізм самооцінювання та її частоту. Для проведення самооцінювання заклад освіти може використовувати власний механізм, який враховує специфіку закладу освіти або механізм оцінювання, який використовується під час проведення інституційного аудиту. Відповідно до підходу, що застосовується під час інституційного аудиту, компоненти внутрішньої системи поділяються на чотири напрямки, охарактеризований відповідними вимогами/правилами, реалізація яких дозволяє забезпечити якість освіти та освітню діяльність у закладі освіти.

Ефективність процесу оцінювання освітньої діяльності залежить від багатьох чинників, раціонального використання ресурсів, здійснення заходів, що спрямовані на забезпечення можливості здійснення ефективної організації управлінської діяльності. Першочерговими завданнями є:

- з'ясування сутності, особливостей якості закладу загальної середньої освіти, встановлення його структурних елементів, які належить вимірювати, оцінювати, удосконалювати;
- визначення індикаторів і критеріїв, за якими дана якість буде вимірюватись, оцінюватись та аналізуватись тощо;
- розробка технологій (методик, інструментів, стандартів) оцінювання якості освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти як об'єкта.

Отже, заклад освіти може розробити власну модель вивчення напрямів освітньої діяльності та вимірювання якості освіти. На початку функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти і за рік до планового інституційного аудиту варто провести комплексне вивчення й оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів закладу. Це дає можливість прослідкувати динаміку якості освітньої діяльності через порівняння результатів вимірювання одного й того самого критерію впродовж певного проміжку часу.

Для аналізу та оцінки можуть бути використані різні методи збору інформації: анкетування або індивідуальні співбесіди з учасниками освітнього процесу, дослідження у фокус-групах, спостереження в класі та освітньому середовищі, внутрішній моніторинг тощо.

Результати самооцінювання доводяться до відома та обговорюються з учасниками освітнього процесу. До обговорення можуть бути залучені експерти в галузі шкільної освіти та управління освітою (наприклад, для покращення матеріальної бази школи, якщо це необхідно, та забезпечення додаткових коштів для підготовки вчителів). Публікація результатів самооцінювання демонструє прозорість школи та відкритість до інформації.

Завдяки розробці внутрішньої системи забезпечення якості освіти та регулярному самооцінюванню школа може:

- підвищити якість надання освітніх послуг та забезпечити впевненість в результатах навчання;

- отримувати постійні відгуки учасників освітнього процесу про якість освіти, своєчасно реагувати на ризики;
- постійне вдосконалювати освітнє середовище, систему оцінювання учнів, освітньої діяльності та процесів управління;
- забезпечувати прозорості шкільної діяльності та готовності до змін в інтересах учасників освітнього процесу.

Самооцінювання є важелем покращання результативності та ефективності освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти. Надійність і валідність експертних висновків у великій мірі залежить і від дієвості технології оцінювання. Структура самооцінювання має враховувати системний і діяльнісний підходи, містити технологічний цикл процедур та бути націленою на прийняття управлінських рішень з метою переведення шкіл з режиму функціонування у режим розвитку, або отримання нового якісного стану освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти.

На даний момент кваліметричні засади оцінювання системи якості освіти та освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти є одним з найменш розроблених питань теоретико-методичного забезпечення оцінювання системи якості освіти, проте саме ця модель може допомогти оцінити якісні властивості процесу, явища, предмета кількісними показниками з використанням певної математичної моделі та технології.

Запропонована факторно-критеріальна модель, оцінювання параметрів, факторів і критеріїв освітньої діяльності здійснюється за такою схемою:

1. Усім учасникам експертного оцінювання (для зразку – 72 особи) запропоновано спочатку зробити ранжування параметрів (потім факторів, критеріїв) освітньої діяльності. Виділено чотири параметри: освітнє середовище, система оцінювання здобувачів освіти, педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти, управлінські процеси закладу освіти. У визначенні їх вагомості експертам запропоновано оцінити їх за чотирибальною шкалою. Далі експертами виставлено бали: найвагомійшому, на їхній погляд, параметру поставлено 4 бали, менш вагомому, але важливому – 3, і так до одиниці, якою позначається (на їхній погляд) найбільш несуттєвий параметр. Сума оцінок кожного експерта завжди однакова і залежатиме тільки від кількості параметрів: якщо їх чотири, як у нашому випадку, то дорівнювати вона буде $1+2+3+4=10$. Помноживши її на кількість експертів (у нас їх сімдесят два), дістанемо максимальньо можливий бал – 720. Обчислюємо вагомість кожного параметра:

$$V_{p1} = 176/720 = 0,24;$$

$$V_{p2} = 193/720 = 0,27;$$

$$V_{p3} = 191/720 = 0,27;$$

$$V_{p4} = 160/720 = 0,22.$$

Сума всіх параметрів завжди дорівнює одиниці.

Аналогічно було обчислено вагомість усіх факторів і критеріїв.

2. Далі експерти визначають ступінь вияву критеріїв. Як правило, ступінь вияву виражається в частинах одиниці та має такі норми:

- повна відповідність вимогам (так) – 1;
- часткова відповідність вимогам (більше так, ніж ні) – 0,75;
- урівноважена відповідність вимогам (і так, і ні) – 0,50;
- частково негативна відповідність вимогам (більше ні, ніж так) – 0,25;
- повна невідповідність вимогам (ні) – 0.

3. Ураховуючи значення ваги кожного критерію, обчислюємо часткову оцінку K для кожного критерію:

$$K_1 = 0,27 \times 0,75 = 0,20;$$

$$K_2 = 0,24 \times 0,75 = 0,18;$$

$$K_3 = 0,26 \times 0,75 = 0,19;$$

$$K_4 = 0,23 \times 1 = 0,23,$$

де K – вагомість критерію.

4. Знаходимо часткову оцінку фактору:

$$\Phi_1 = K_1 + K_2 + K_3 + K_4 \times V \quad \Phi_1 = 0,20 + 0,18 + 0,19 + 0,23 \times 0,25 = 0,20.$$

У такий же спосіб знаходимо значення за всіма іншими факторами.

5. Далі знаходимо часткову оцінку параметра P :

$$P_1 = \Phi_1 + \Phi_2 + \Phi_3 + \Phi_4 \times V \quad P_1 = 0,20 + 0,19 + 0,20 + 0,17 \times 0,24 = 0,19.$$

В умовах сьогодення для автоматизації та полегшення розрахунків нами застосована комп'ютерна підтримка з табличним редактором Excel. Це пов'язано з автоматизацією побудови діаграм, які наочно відображають результати. Оцінки, що виставлені експертами у факторно-критеріальну модель,

автоматично підраховано за кваліметричним стандартом, виведено загальний бал. Така модель є підставою для визначення рівня освітньої діяльності.

У нашому дослідженні застосовано методика А. Киверялга, за якою середній рівень визначається 25-відсотковим відхиленням оцінки від середньої в діапазоні оцінок, що дає можливість визначення рівнів управління, а саме: оцінка в інтервалі від 0 до 0,24 дозволяє констатувати низький рівень, в інтервалі від 0,25 до 0,74 – середній/достатній рівень, від 0,75 до 1 – високий рівень освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти.

Вищезазначена факторно-критеріальна модель дозволяє виявити оцінку усіх параметрів освітньої діяльності (див. таблицю 1):

Таблиця 1.

Результати визначення рівня освітньої діяльності

Параметри	Показники
Освітнє середовище	0,19
Система оцінювання здобувачів освіти	0,18
Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти	0,16
Управлінські процеси закладу освіти	0,15
Сума Σ	0,68
Рівень освітньої діяльності	достатній

З таблиці 1 видно, що в закладі виявлено достатній рівень освітньої діяльності (сума параметрів – 0,68), що дозволяє зробити висновок про те, що в школі проводиться робота щодо якісного та ефективного функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Отже, для розроблення стратегії і процедур забезпечення якості освіти та оцінювання освітньої діяльності в школі потрібно провести ряд заходів:

1. Підготовча робота: на засіданні педагогічної ради з колективом обговорити необхідність розробки та впровадження системи управління якістю у закладі. Керівник закладу інформує працівників про запровадження у закладі системи управління якістю та оцінювання освітньої діяльності.

2. Визначення параметрів, за якими здійснюватиметься процес безперервного вдосконалення якості освітньої діяльності, фактори і критерії для їх оцінювання.

3. Розроблення Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, яке схвалюється педагогічною радою та затверджується керівником закладу. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти включає такі орієнтовні розділи:

1. Загальні положення.
2. Зміст внутрішньої системи забезпечення якості освіти.
3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.
4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності класних колективів.
5. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.
6. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.
7. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти.
8. Інформаційна система для ефективного управління закладом освіти.
9. Забезпечення публічності інформації про заклад освіти.
10. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування.
11. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності та корпоративної етики.
12. Корпоративний кодекс.
13. Прикінцеві положення.

4. Створення робочої групи, яка забезпечує вивчення та оцінювання освітньої діяльності за кожним з параметрів.

5. Проведення комплексного вивчення й оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів закладу, що дає можливість прослідкувати динаміку якості освітньої діяльності через порівняння результатів вимірювання одного й того самого критерію впродовж певного проміжку часу. При вивченні освітньої діяльності головою робочої групи проводиться інструктаж з робочою групою щодо особливостей спостереження за проведенням навчальних занять, анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків), моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти,

моніторингу за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні та буфету), ділової документації закладу освіти (річний план роботи школи, класні журнали, протоколи тощо).

У той же час варто звернути увагу керівництва і педагогічного колективу школи на такі питання: залучення педагогічних працівників до роботи як освітніх експертів; урахування навчальних інтересів здобувачів освіти та допомога у побудові індивідуальних освітніх траєкторій; більш широке залучення педагогів до інноваційної освітньої діяльності; популяризація серед учасників освітнього процесу питання дотримання академічної доброчесності; активне залучення учнівського самоврядування та батьків до розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти школи.

Особливості застосування факторно-критеріальної оціночної моделі полягає в тому, що вона дає точний й однозначний результат при певній нечіткості інформації, яка використовується для оцінювання у соціальних процесах (будь то експертна чи соціологічна інформація).

Отже, наголосимо, що застосування факторно-критеріальної (кваліметричної) моделі ще не стало поширеною управлінською практикою. Проте перевагою розробленої факторно-критеріальної моделі є цілісне уявлення процесу оцінювання як системи взаємопов'язаних складників, яка дасть змогу проводити щорічне комплексне самооцінювання із залученням представників всіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів з метою покращення організації освітнього процесу в закладі.

Висновки. Визначено формальність і необ'єктивність оцінювання, яке проводилося в рамках атестації закладів освіти. Запропонований алгоритм проведення самооцінювання освітньої діяльності дає змогу провести об'єктивне оцінювання діяльності закладу та розробити відповідно до отриманих результатів по кожному напрямку діяльності відкориговану версію Стратегії закладу загальної середньої освіти з чіткими цілями і конкретними заходами, яка дозволить покращити організацію освітнього процесу в закладі, усунути недоліки і забезпечити надання якісних освітніх послуг.

Список використаних джерел

- Бобровський, М. В., Горбачов, С. І., Заплотинська, О. О. (2019). *Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти*. Київ: Державна служба якості освіти.
- Громовий, В. В. (2019). *Самооцінювання якості роботи закладу загальної середньої освіти: рекомендації*. Дніпро: Середняк Т. К.
- Закон України «Про повну загальну середню освіту». Взято з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 29.06.2022).
- Ельнікова, Г. В. (1999). *Атестація загальноосвітніх навчальних закладів в Україні: передумови, зміст, експеримент: науково-методичний посібник*. Харків: Гімназія.
- Касьянова, О. М. (2012). *Педагогічна експертиза діяльності навчального закладу*. Харків: Основа.
- Луначек, В. Е. (2001). *Елементи технології управління сучасною школою: науково-методичний посібник*. 4-е вид., доп. Харків: Гімназія.
- Осадчий, І. Г. (2019). *Внутрішня система забезпечення якості загальної середньої освіти: науково-практичний коментар у запитаннях та відповідях*. Дніпро: Середняк Т. К.
- Порядок проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти. Взято з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19#Text> (дата звернення: 29.06.2022).
- Приходько, В. М. (2017). *Моніторинг якості освіти: тезаурус термінів і понять*. Харків: Основа.
- Системи управління якістю*. Взято з <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/546/sistemi-upravlinnya-yakistyu>

References

- Bobrovskiy, M. V., Horbachov, S. I., & Zaplotynska, O. O. (2019). *Rekomendatsii do pobudovy vnutrishnoi systemy zabezpechennia yakosti osvity u zakladi zahalnoi serednoi osvity [Recommendations for building an internal system for ensuring the quality of education in general secondary education]*. Kyiv: Derzhavna sluzhba yakosti osvity [in Ukrainian].
- Hromovyi, V. V. (2019). *Samoosiniuvannia yakosti roboty zakladu zahalnoi serednoi osvity [Self-assessment of the quality of general secondary education]: rekomendatsii*. Dnipro: Seredniak T. K. [in Ukrainian].
- Kasianova, O. M. (2012). *Pedahohichna ekspertyza diialnosti navchalnoho zakladu [Pedagogical examination of the educational institution]*. Kharkiv: Osnova [in Ukrainian].

- Luniachek, V. E. (2001). *Elementy tekhnologii upravlinnia suchasnoiu shkoloiu [Elements of modern school management technology]: naukovo-metodychnyi posibnyk*. Kharkiv: Himnaziia [in Ukrainian].
- Osadchyi, I. H. (2019). *Vnutrishnia systema zabezpechennia yakosti zahalnoi serednoi osvity [Internal quality assurance system of general secondary education]: naukovo-praktychnyi komentar u zapytanniakh ta vidpovidiakh*. Dnipro: Seredniak T. K. [in Ukrainian]
- Poriadok provedennia instytutsiinoho audytu zakladiv zahalnoi serednoi osvity audytu [The procedure for conducting an institutional audit of general secondary education institutions]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19#Text> [in Ukrainian].
- Prykhodko, V. M. (2017). *Monitorynh yakosti osvity [Monitoring the quality of education]: tezaurus terminiv i poniat*. Kharkiv: Osnova [in Ukrainian].
- Systemy upravlinnia yakistiu [Quality management systems]*. Retrieved from <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/546/sistemi-upravlinnya-yakistyu> [in Ukrainian].
- Yelnikova, H. V. (1999). *Atestatsiia zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv v Ukraini: peredumovy, zmist, eksperyment [Certification of secondary schools in Ukraine: prerequisites, content, experiment]: naukovo-metodychnyi posibnyk*. Kharkiv: Himnaziia [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy «Pro povnu zahalnu seredniu osvitu» [Law of Ukraine "On Complete General Secondary Education"]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> [in Ukrainian].

REZNIK S.

Municipal institution "Vinnytsia Lyceum # 26", Ukraine

SELF-ASSESSMENT OF EDUCATIONAL ACTIVITY OF GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTION

In order to ensure the provision of quality educational services in general secondary education, it is necessary to systematically identify positive and negative factors that affect the functioning of the institution, to conduct a comprehensive study - self-assessment of educational activities. It is the systematic monitoring of results and their adjustment that contribute to the effective strategic development of the educational institution and the construction of an internal system of quality of education.

The article analyzes the algorithm of self-assessment of educational activities, which secondary schools conducted once every 10 years before the certification of the educational institution, without involving all participants of educational process, subjectively assessing management processes and demonstrating only a formal attitude to its conduct.

At the present stage, general secondary education institutions are obliged to create and ensure the functioning of the internal system of quality assurance of education, which provides for annual self-assessment of educational activities, but there is no technology and tools for internal monitoring.

Given that each secondary school must develop its own algorithm for evaluating all educational processes, there is an indicative list of internal monitoring measures and tools, (the factor-criterion model) with the help of which you can objectively assess the educational activities of the educational institution.

The results of self-assessment are an effective tool to check the correctness of the set course of development of a general secondary education institution and to make adjustments to the development strategy of the institution in order to improve the quality of educational services.

Keywords: *internal audit, self-assessment, monitoring, quality assurance of education, internal quality assurance system of education, level of educational activity, factor-criterion model, institution development strategy*

Стаття надійшла до редакції 18.05.2022 р.